

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä Kokous 3(16)/2024

Aika: maanantai 2.9. klo 12–14

Paikka: Fimean Helsingin toimipiste
(Kokoushuone Lampi, Mannerheimintie 166, 00300 Helsinki)
sekä Teams.

Paikalla:

Blek-Vehkaluoto Mari	Suomen Sydänliitto ry
Ehlers Pauliina	Lääketeollisuus ry
Hellstedt Mirja	Kilpirauhasliitto ry
Huhtamäki-Kuoppala Minna	Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry
Kauppinen Hanna	Itä-Suomen yliopisto
Kiviranta Päivi	Fimea
Knuuti Katja, sihteeri	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Kvarnström Kirsi klo 13 lähtien	HUS apteekki
Mustonen Satu	Hengityслиitto ry
Pajunen Tarja, puheenjohtaja	Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Sydänmaalakka Olavi	Mielenterveyden keskusliitto ry
Tarkiainen Katriina	HUS, SKFY
Tolonen Kirsi poistui klo 13	Boehringer Ingelheim Ky
Heinonen Tuomo	Boehringer Ingelheim Ky
Tähkä Katja	Syöpäjärjestöt

MUISTIO

Nostot:

1. Hieno nähdä kuinka paljon artikkeleita ja materiaalia on jo tuotettu. Tärkeää, että ne saataisiin entistä tehokkaammin jakeluun. Farmasialehden artikkeli erityisenä nostona. Voisiko vielä olla muitakin foorumeja (esim. Tehy), mihin samantyyppistä viestintää voisi tuottaa.
2. Järjestökuulumiset aina mukavia kuulla, niistä nousee tärkeitä asioita kuten muistisairaiden lääkehoidon onnistumisen haasteet tänään.
3. Tulevaan pienryhmätyöskentelyyn aiheesta ”Muistilista vastaanotolle valmistautumiseen ja ohje osallistamisen tukemiseksi” liittyen toivottiin kirjallista materiaalia, kun valmistellaan vastaanotolle valmistautumisen ohjetta tai videoita.

1. Kokouksen avaus ja työryhmän jäsenten esittelyt

- Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12 ja käytiin pikainen esittelykierron. Mukana myös tutkimustyöryhmän jäsen Leena Saastamoinen.

2. Edellinen kokous / ”kertaus”

- Edellisessä kokouksessa keskusteltiin mm. termeistä, jota käytetään potilaille suunnatussa viestinnässä, asiakkaalle ja ammattilaiselle suunnattavista vastaanotolle valmistautumisen ohjeista sekä Lääkehoidon päivästä.

3. Terveiset koordinaatiotyöryhmän kokouksesta 23.5.2024

- Innokylä: [Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto | Innokylä \(innokyla.fi\)](https://www.innokyla.fi/)
- Seuraavat kokoukset: 18.9. (3/2024) ja 12.12.(4/2024)
 - o Mikrobilääkekulutuksen tilannekuva Fimeassa työn alla julkaistaan syksyllä 2024. Tarkka julkaisupäivä ei vielä tiedossa.
 - o Koordinaatioryhmässä ollut kaksi aiopaperia esittelyssä:
 - Lääke- ja lääkitystieto digitaalisissa hoitopoluissa ja terveyssovelluksissa
 - Lääkehoidon opettajien monilainen foorumi.
 - o Julkisuuden ja avoimuusperiaatteiden toimintaohje ollut kommentoilla verkostossa. Verkosto on julkinen ja myös verkoston jäsenet ovat lähtökohtaisesti julkisia (koska edustavat tiettyä organisaatiota), haluttu kirkastaa tätä ajatusta. Toimintaohje tuodaan seuraavaan koordinaatioryhmän kokoukseen hyväksyttäväksi.

4. Edellisessä tapaamisessa sovittu: Lääkkeiden käyttäjille ohje vastaanotolle

valmistautumisesta ja ammattilaisille ohje asiakkaan osallistamisesta

Etävideo: https://youtu.be/3A_eZnadWDI

Lääkityslista: <https://youtu.be/RZGaxf9JLOU>

Terveyskylän digipolut: [Digipolut \(terveyskyla.fi\)](https://www.terveyskyla.fi/)

Ajatus ohjeen tekemisestä sai kannatusta. Todettiin, että ohje koostaa olemassa olevia materiaaleja, ei ole tarkoitus tehdä päällekkäistä materiaalia. Materiaalin rajauksesta todettiin, että rajataan se koskemaan lääkehoitoa. Keskusteltiin, onko tarkoitus tehdä heti ammattilaisille ja asiakkaille suunnatut materiaalit. Todettiin, että aloitetaan asiakkaista. Selvitetään, onko HUSn apteekilla valmista materiaalia, koska siellä toiminnassa esim. farmaseuttien etävastaanottoja. Huomioidaan materiaalissa itsehoitolääkkeet sekä ravintolisät ja luontaistuotteet.

Keskusteltiin missä muodossa materiaali olisi hyvä tuottaa. Materiaalin tuottamiseen ei valitettavasti ole juurikaan budjettia, Fimean kautta taittoapua saatavilla, mutta ei tukea esim. videon tuottamiseen. Tosin myös kännykällä kuvattuna voi tuottaa hyvää ja toimivaa materiaalia, ehkä jopa potilaalle helpommin samaistuttavaa materiaalia. Myös videoissa täytyy muistaa saavutettavuusvaatimukset, esim. tekstitys. Materiaalin kommentoinnissa voisi käyttää järjestöjen kokemustoimijoita.

Ohjeen tekemistä varten koottiin pienryhmä, johon ilmoittautui Tarja, Mari, Satu ja Katja T. Seuraavaan Koordinaatioryhmään tehdään ohjeesta aiopaperi.

5. Ajankohtaiset kuulumiset järjestöistä | 30 min / POL

Etelä-Pohjanmaan muistiyhdistys / Minna Huhtamäki-Kuoppala piti puheenvuoron muistisairaana lääkehoidon haasteista

- Minna oli koostanut erinomaisen esityksen oman verkoston nostamista asioista, mitkä liittyvät muistisairaiden lääkkeiden käyttäjien arkeen ja lääkehoidon onnistumiseen (esitys liitteenä). Todettiin, että nämä samat haasteet pätevät myös muiden potilasryhmien kohdalla.
- Keskusteltiin, käytetäänkö muistisairaille laajasti lääkeautomaatteja. Käyttö vaihtelee, ei kaikille saatavilla. Kuinka paljon lääkkeitä aiheutuvia pelkoja tunnistetaan ja miten niihin reagoidaan. Tärkeää, että lääkehoito tunnistetaan osaksi hoitoa. Verkoston tuottamista materiaaleista esimerkiksi muistilistat voivat tukea lääkehoidon toteutumista.

6. Toimikausi 2024–2026: Työryhmän Toimintasuunnitelman nostot

Viestintä: olemassa olevien materiaalien jakaminen, alla valmiita artikkeleita ja videoita. Puheenjohtaja muistutteli ja kannusti kaikkia käyttämään ahkerasti näitä valmiita materiaaleja!

SIC! -lehden julkaistut artikkelit

Virhe. Hyperlinkin viittaus ei kelpaa. Sic!-lehti 14.8.2024 (sic.fimea.fi)

[Potilaiden osallisuus tuo arvokasta näkökulmaa lääkehoidon tutkimukseen](#) Sic!-lehti 19.6.2024 (sic.fimea.fi)

[Mikä on Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto?](#) Sic! -lehti 11.6.2024 (sic.fimea.fi)

Terveystieteiden lehdessä on artikkeli "Perinteiseltä vastaanotolta kompuroimatta digitaaliselle hoitopolulle" (Pulssi 3/2024) ilmestyy 9.9. Laajempi versio sivuille

<https://www.apteekki.fi/terveydeksi.html>

Lisäys 10.9. artikkeli julkaistu. Linkki: [Perinteiseltä vastaanotolta sujuvasti digitaaliselle hoitopolulle - Apteekki](#)

Farmasialehti: [Oletko jo kertonut asiakkaille Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon - oppaasta?](#)

You Tube videot: [Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon - Fimea.fi - Fimea](#)

- Näin käytät lääkettä turvallisesti – selko: https://youtube/kVxuyz_LzFM

- Trygg användning av läkemedel: <https://www.youtube.com/watch?v=C2acJcX-e1s>

Linkit Fimean YouTube-kanavalle (linkit alla) tai voit pyytää ne käyttöösi myös tiedostomuotona => viestinta@fimea.fi

- Erityisryhmien ja vieraskielisten vähemmistöjen mahdollisuus saavuttaa olemassa olevaa, luotettavaa lääkeinformaatiota ja vastaamme näihin erityistarpeisiin, esimerkiksi selkokielistä materiaalia laatimalla.
 - Lähihoitajissa paljon maahanmuuttajataustaisia, materiaalista voisi olla apua.
 - Materiaalin jakelusta käytiin keskustelua. Mikäli ne joutuu hakemaan Innokylästä tai muilta nettisivuilta, kiireisen arjen keskellä jää usein hakematta.
 - Apteekkariliiton Salkusta materiaalit ovat, mutta osataanko niitä hakea.
 - Todettiin, että jalkauttaminen on maraton, ei pikamatka, eli hyvä pitää aihetta aktiivisesti esillä.Materiaalit löytyvät [täältä](#).
- **Opinnäytetyö**
 - Tilannekuva erityisryhmien ja/tai vähemmistöjen mahdollisuudesta saavuttaa olemassa olevaa luotettavaa lääkeinformaatiota.
 - Kohderyhmän tiedon tarpeet.
 - Tiedon tarpeeseen vastaaminen esim. selkomateriaalia laatimalla huomioiden esim. kuvakkeiden käyttö (<https://papunet.net/>)
 - Åbo Akademin proviisori-opiskelijoille kannattaisi myös viedä aihe ehdolle pro gradua varten. Myös UEF:n farmaseutin tutkielman aiheeksi voisi tarjota tätä, jos Åbo akademista ei löydy tekijää.
- **Lääkehoidon päivä 13.3.2025** suunnittelu
 - Teema: Kestävä ja vastuullinen lääkkeiden käyttö

- Seuraava kokous 3.9. klo 9.00–10.30: [Liity kokoukseen nyt](#) Tervetuloa mukaan!
- Lääkehoidon teemaan liittyviä tapahtumia voi järjestää koko viikon 11 ajan.
- **Tunne Lääkkeesi Facebook** - päivitysviikot | Päivi
 - Viikot 42, 44, 47 ja 52 vielä vapaana
 - Pohdinnassa mikä Facebook-sivuston tulevaisuus on. Käytännössä huomattu, että ilman rahallista panosta kanavan kautta vaikea tavoittaa käyttäjiä. Kanava ollut käytössä Lääkehoidon päivän viestinnässä, eli jatketaan ylläpitoa ainakin vuoden 2025 Lääkehoidon päivään asti. Jäsenet eivät ottaneet kantaa, sivuston jatkon puolesta, eikä vastaan.

Tulossa vuoden loppuun mennessä

- **Kiertoartikkeli** teemalla Lääketurvatoiminta: Tiina Karonen ja Jaana Santaholma, Fimea. (*Kiertoartikkeli potilaiden haittavaikutusraportoinnista lääkkeiden käyttäjille ja terveydenhuollon ammattilaisille. Tiina Karonen, Fimea*)
- Farmakogenetiikan vaikutuksesta lääkehoitoon on ollut tarkoitus tehdä kiertoartikkeli, mutta sen laatiminen ei edennyt. Katariina edelleen käytettävissä loppuvuodesta tämän kiertoartikkelin koostamiseen.

Tarja välitti isot kiitokset kaikille materiaalien tekoon osallistuneille!

7. Tulevia tapahtumia

- Lääkehoidon opettajien monialaista foorumia (LOMF) 15.11. Ohjelma: <https://www.fok.fi/koulutustarjonta/lomf-laakehoidon-opettajien-monialainen-foorumi-2024.html>

8. Muut asiat

- **Tutkimustyöryhmän terveisiä Leena Saastamoinen**
 - Tulossa avoin ja maksuton webinaari Vaikuttavuuden tutkimuksen päville **8.10.2024 klo 13.30–15 Potilaiden osallisuus tutkimushankkeissa – hyötyjä ja vaikuttavuutta?** ([linkki](#))
 - Tutkimustyöryhmä tehnyt kyselyn lääkeinformaatioverkoston jäsenille. Vastausmäärä jäi vähäiseksi, joten artikkelia ei saada tehtyä, mutta Leena ja Juha Turunen tekevät koosteen.
 - Tutkimustyöryhmä valmistellut Tunne lääkkeesi -sivustolle tulevia päivityksiä monenlaisista ajankohtaisista potilaan lääkehoidon toteutumisen kannalta tärkeistä aiheista.
- Fimea julkaissut tänään listan lääkealan avoimista tapahtumista ([linkki](#)). Kannattaa osallistua!
- Katriina joutuu luopumaan varapuheenjohtajan roolista. Toivotaan kaikkia innokkaita varapuheenjohtajan paikasta kiinnostuneita ilmoittamaan halukkuutensa seuraavaan tapaamiseen mennessä. Tuomo Heinonen jää pohtimaan ja on yhteydessä Tarjaan.

9. Seuraavat kokoukset

- Ti 26.11 klo 9.00–11.00
 - o Seuraavassa kokouksessa puheenvuorot Diabetesliitosta ja Sydänliitosta.

10. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.45.

LUOTETTAVAN
LÄÄKETIEDON
PUOLESTA
Lääkeinformaatioverkosto

Blek-Vehkaluoto Mari
Ehlers Pauliina
Heinonen Tuomo
Hellstedt Mirja
Huhtamäki-Kuoppala Minna
Kauppinen Hanna
Kiviranta Päivi
Knuuti Katja, sihteeri
Kvarnström Kirsi klo 13 lähtien
Mustonen Satu
Pajunen Tarja, puheenjohtaja
Sydänmaalakka Olavi
Tarkiainen Katriina, varapuheenjohtaja
Tolonen Kirsi poistui klo 13
Tähkä Katja

Suomen Sydänliitto ry
Lääketeollisuus ry
Boehringer Ingelheim Ky
Kilpirauhasliitto ry
Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry
Itä-Suomen yliopisto
Fimea
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
HUS apteekki
Hengityслиitto ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Mielenterveyden keskusliitto ry
HUS, SKFY
Boehringer Ingelheim Ky
Syöpäjärjestöt